

Besøksadresse:
Nydalen Allé 33
0484 OSLO
Postadresse:
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Dokumenttittel Vestre korridor
Miljø-, transport- og anleggsplan
Sauda stasjon – trinn 1

Gradering Åpen	Prosjektnummer 55560	Arkivkode
Ansvarlig enhet UTMA	Dokumentnummer 2090080 - 1 - 1	Antall sider + vedlegg 20
Oppdragsgiver Elisabeth Vike Vardheim	Oppdragsgivers kontakt Morten Snaprud	Bestillingsnummer

Sammendrag, resultat

Foreliggende miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) gjelder for ombygging av Sauda stasjon (trinn 1).

Utarbeiding og implementering av MTAen inngår som en del av konsesjonsvilkårene fra NVE.

Hensikten med MTAen er å sikre at det blir tatt nødvendige hensyn til ytre miljø under anleggsarbeidene. Planen er bygd opp med en tekstdel og en kartdel.

MTAen omhandler første byggetrinn som består av:

- To transformatorsjakter og kabelmuffesjakter
- En ny autotransformator 300/420 kV med ytelse 1000 MVA
- Oljeutskiller
- Et forenklet bryterfelt (midlertidig) med tilhørende apparatanlegg
- Midlertidig sammenkobling av Sauda-Saurdal og Sauda-Nesflaten
- Nødvendig utvidelse av kontrollanlegg i eksisterende bygg
- Riving av eksisterende lagerbygg og bygging av nytt

Distribusjon

Rev. 0	Dato: 27.4.2015	Revisjonsbeskrivelse Til godkjenning hos NVE	Utarbeidet: Kai Nybakk	Kontrollert: Svein Erik Fjellstad Morten Snaprud	Godkjent: Ingrid Myrtveit
------------------	---------------------------	--	----------------------------------	---	-------------------------------------

Innhold

1. INNLEDNING	4
1.1 Bakgrunn	4
1.2 Mål og hensikt med miljø-, transport- og anleggsplan.....	4
1.3 Oppbygging av miljø-, transport- og anleggsplanen	4
1.4 Entreprenørens ansvar	5
1.5 Kunnskapsgrunnlag	5
2. PROSJEKTBEKRIVELSE	6
2.1 Anleggsarbeid	7
2.2 Transport.....	8
2.3 Fremdriftsplan	8
3. VIKTIGE KRAV OG FØRINGER	9
3.1 Lover.....	9
3.2 Forskrifter	9
3.3 Miljøpolicy og -mål	9
4. MILJØSTYRING I PROSJEKTET	10
4.1 Organisering og ansvar	10
4.2 Implementering, oppfølging og rapportering	11
4.3 Avvik og sanksjoner	11
4.4 Dokumentkontroll.....	12
4.5 Kommunikasjon og varslingsrutiner	12
4.5.1 Varsling og kommunikasjonskanaler	12
4.5.2 Kontaktinformasjon.....	13
5. KRAV TIL ANLEGGSSARBEID	14
5.1 Anleggsområder.....	14
5.1.1 Generelt	14
5.1.2 Riggområder og materiallager.....	14
5.1.3 Deponier	14
5.2 Transport.....	14
5.2.1 Trafikksikkerhet	14
5.3 Forurensningskontroll.....	15
5.3.1 Bruk av anleggsmaskiner og kjøretøy	15
5.3.2 Lagring og håndtering av oljeprodukter og kjemikalier.....	15
5.3.3 Håndtering av avrenning / vann	16
5.3.4 Beskyttelse av drikkevann.....	16
5.3.5 Kontroll og håndtering av avfall / avløp	17

5.4	Støy.....	17
5.5	Luftforurensning.....	18
5.6	Hensyn til omgivelsene	18
5.6.1	Kulturminner	18
5.6.2	Landbruk	18
5.6.3	Boområder og befolkning.....	18
5.7	Istandsetting og ferdigstilling	18
5.8	Beredskapsplanlegging.....	19
VEDLEGG 1. MTA-KART.....		19

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Planlagt ombygging og utvidelse av Sauda transformatorstasjon inngår i Statnetts spenningsoppgraderingsprosjekt Vestre Korridor. Prosjektet har som mål å øke spenningen i kraftledningsnettet mellom Arendal/Kristiansand og Sauda fra 300 kV til 420 kV.

Denne miljø-, transport og anleggsplanen (MTA) gjelder arbeidene som inngår i trinn 1 i Sauda transformatorstasjon. Trinn 1 er nødvendig for at eksisterende 300 kV-ledning Sauda-Saurdal skal kunne driftes med 420 kV spenning. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har gitt Statnett konsesjon for å gjennomføre tiltaket (NVE ref.: 201403905-10). Anleggskonsesjonen stiller krav om at det skal foreligge en godkjent MTA før anleggsarbeidet starter opp.

Statnett planlegger en større utvidelse av Sauda transformatorstasjon (trinn 2) etter at trinn 1 er gjennomført. Trinn 2 er nødvendig for å kunne etablere en ny 420 kV-ledning mellom Sauda og Lysebotn og for på sikt å kunne heve spenningen fra 300 kV til 420 kV for flere andre ledninger tilknyttet Sauda transformatorstasjon. Konsesjonssøknaden for trinn 2 oversendes NVE våren 2015. Etter at tiltaket har fått konsesjon vil det bli utarbeidet en egen MTA for arbeidet med trinn 2 i Sauda transformatorstasjon. En foreløpig tidsplan tilsier at arbeidet med trinn 2 vil foregå i perioden 2018-2020.

1.2 Mål og hensikt med miljø-, transport- og anleggsplan

En miljø-, transport- og anleggsplan (MTA)

- beskriver hvordan hensyn til miljø og samfunn skal følges opp i anleggsfasen
- plasserer ansvar både hos Statnett som byggherre og hos entreprenøren
- er et verktøy som skal sikre at føringer som finnes i lover, forskrifter, retningslinjer og planer blir videreført i anleggsfasen, samtidig som Statnett sin miljøpolicy ivaretas
- har som mål å sikre minst mulige virkninger for ytre miljø og samfunnet

MTAen kartlegger de viktigste risikomomenter knyttet til gjennomføring av anleggsarbeid og stiller krav til hvordan anleggsarbeid skal planlegges, gjennomføres og avsluttes. Den stiller krav til både risikoreducerende tiltak og beredskapsplanlegging.

1.3 Oppbygging av miljø-, transport- og anleggsplanen

MTAen er anleggsorientert og er utarbeidet slik at den kan benyttes aktivt i anleggsfasen. Planen består av en tekstdel og et kart.

Det skilles mellom krav til:

- byggherre
- entreprenøren
- både byggherre og entreprenøren

1.4 Entreprenørens ansvar

Entreprenøren har et selvstendig ansvar for å gjøre seg kjent med og følge norske lover og forskrifter, og kravene som gis i MTA. Det forventes at entreprenøren ivaretar Statnett sine miljømål til utbyggingsprosjekter.

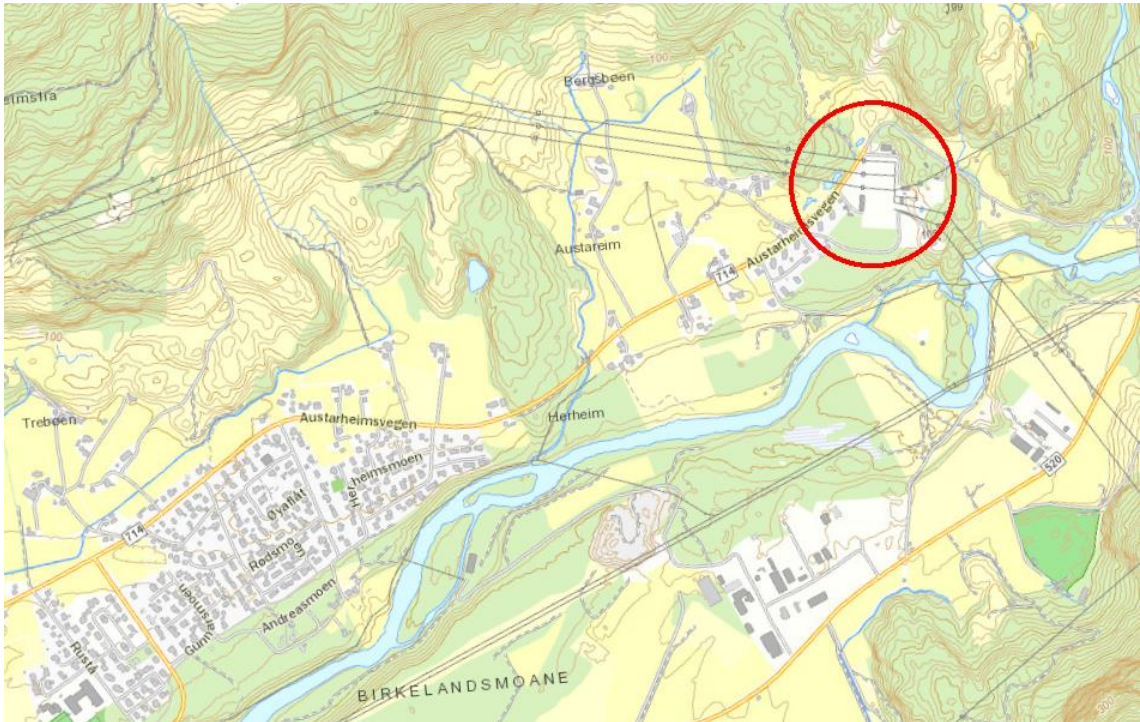
MTA inngår som en byggherreleveranse i kontrakten.

1.5 Kunnskapsgrunnlag

MTAen baserer seg på miljøvurderingene i konsesjonssøknaden, kulturminneregistreringer i regi av fylkeskommunen og notat utarbeidet av SWECO om drikkevannskilden (ref. SWECO, Notat 174648-244-00).

2. PROSJEKTBEKRIVELSE

Sauda transformatorstasjon har i dag et konvensjonelt 300 kV-anlegg og transformering til underliggende nett (66 kV). Det er til sammen syv 300 kV-ledninger tilkoblet stasjonen.

Figur 1: Lokalisering av Sauda transformatorstasjon angitt med rød ring.

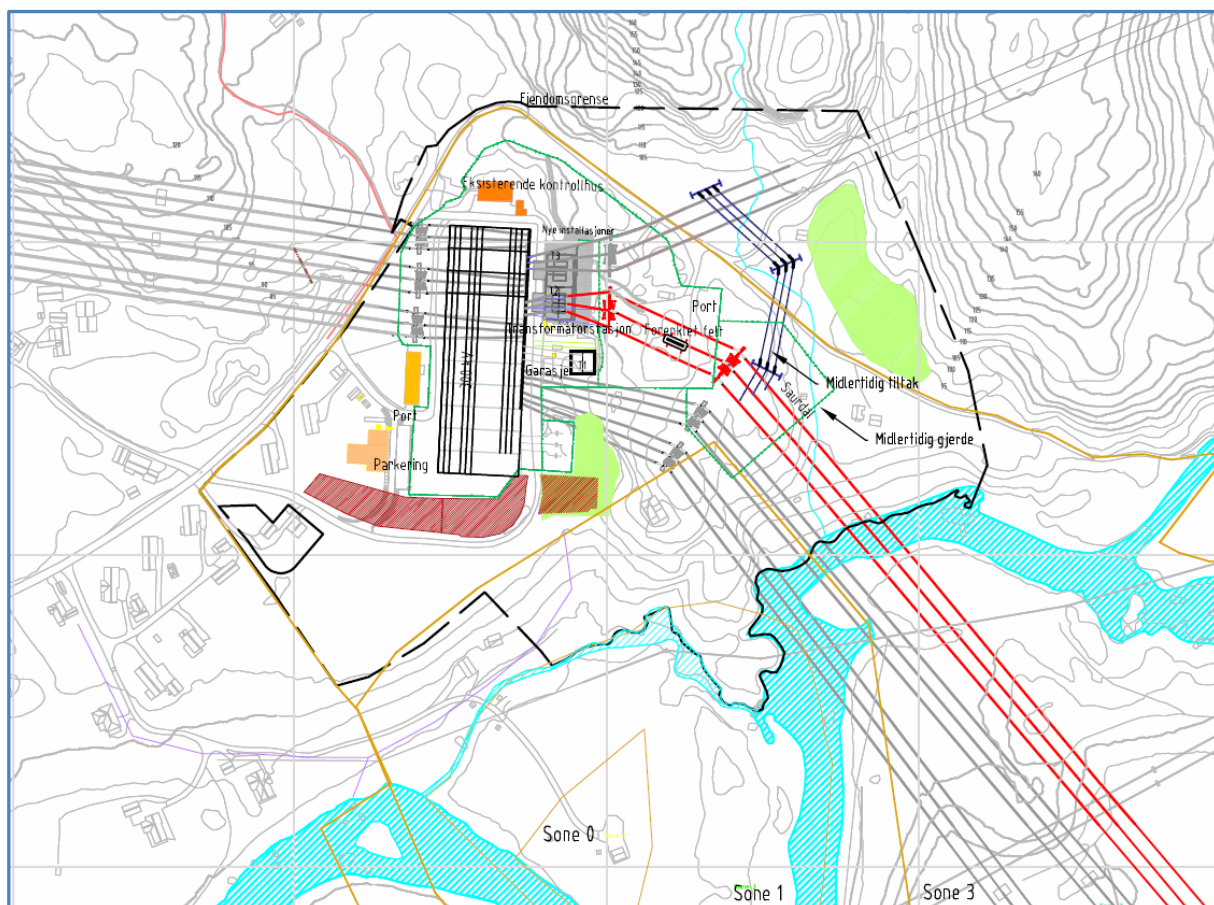
Før spenningsheving av 300(420) kV-ledningen Sauda-Saurdal kan gjennomføres, må det etableres 300/420 kV transformering i Sauda transformatorstasjon. Alle planlagte tiltak vil komme innenfor Statnetts eiendom.

Trinn 1 innebærer etablering av et midlertidig forenklet bryterfelt under ledningen Sauda-Saurdal, like øst for eksisterende 300 kV-anlegg. 300 kV-ledningen fra Saurdal kobles til et midlertidig bryterfelt mellom eksisterende mast og omsøkt 300/420 kV transformator.

For å få etablert bryterfeltet må ledningen til Saurdal kobles fra. For å kunne opprettholde drift på ledningen mot Saurdal kobles ledningen sammen med 300 kV-ledningen mot Nesflaten i perioden fram til bryteranlegget er etablert.

For å få plass til nye transformatorsjakter må eksisterende lagerbygg inne på stasjonstomten rives og et nytt bygg etableres på utsiden av stasjonsgjerdet, men innenfor Statnetts eiendom.

En 1000 MVA autotransformator 300/420 kV plasseres i en av to nye sjakter mellom omsøkte bryterfelt og eksisterende 300 kV-anlegg.

Figur 2: Situasjonsplan for Sauda transformatorstasjon – trinn 1

2.1 Anleggsarbeid

Følgende anleggsaktiviteter skal gjennomføres på stasjonsstomten:

- **Riving.** Riving av eksisterende bygg og tilfluksrom. Betong, metall, treverk og annet avfall deponeres på godkjent mottak i henhold til gjeldende bestemmelser
- **Riggplasser og deponier.** Ved behov legges duk og bærelag på riggplassene før de tas i bruk. Midlertidige deponiområder tildekkes med duk før deponering. Permanente deponier avdekkes for toppmasser/vekstlag før de tas i bruk. Massene lagres for senere bruk til arrondering og istandsetting
- **Grunnarbeid.** Grunnarbeider starter med flateavdekking av toppmasser/vekstlag. Toppmassene deponeres på angitt deponi inne på stasjonen. Tomten sprenges ut og klargjøres for bygging. Overskuddsmasser av stein deponeres på angitt deponi øst for stasjonsanlegget
- **Byggearbeid og installasjon av elektriske anlegg.** Etter at tomten er klargjort for bygging, vil stasjonsanleggene etableres.
- **Ferdigstilling.** Anleggsområder og massedeponier istandsettes. Midlertidig forbindelse mellom 300 kV-ledningene Sauda-Saurdal og Sauda-Nesflaten fjernes. Områder som skal brukes videre i trinn 2 vil ikke bli istandsatt før i trinn 2

2.2 Transport

Det vil være behov for adkomst til stasjonstomten mens anleggsarbeid pågår, både med personbiler og tyngre kjøretøy. All transport til stasjonen vil foregå via Fv 714, Austarheimsvegen.

Det forventes et overskudd av masser, i hovedsak fra utsprenging av arealer for transformatorstasjonene. Massene skal deponeres på deponiet øst for stasjonen og massetransporten vil kunne oppleves som belastende for de nærmeste boligene. I tillegg til massetransporten vil det være behov for transport av personell, utstyr og materiell inn til anlegget.

Transformatortransport planlegges fra eksisterende kaianlegg i Sauda og nordover på Rådhusgata, Fv713, Espelandsvegen, og Fv714, Austarheimsvegen, fram til Sauda transformatorstasjon.

Det forventes ikke behov for utbedring eller forsterkninger av eksisterende veier.

2.3 Fremdriftsplan

Anleggsarbeid forventes å igangsettes sommeren 2015 og byggetrinn 1 er forventet ferdig våren 2017.

3. VIKTIGE KRAV OG FØRINGER

I dette kapitlet gis en oversikt over viktige lover, forskrifter og øvrige dokumenter som gir generelle føringer for gjennomføring av tiltaket. Lovene og forskriftene finnes på www.lovdata.no. Det forutsettes at entreprenøren setter seg inn i krav og føringer i det enkelte lovverk, forskrift osv. Listen er ikke uttømmende.

Statnett og entreprenør skal til enhver tid etterleve alle lovbestemte krav og lokale bestemmelser relatert til ytre miljø.

3.1 Lover

Føringer i de følgende lovene er gjeldende for utbyggingsprosjektet.

- Energiloven
- Forurensningsloven
- Naturmangfoldloven
- Miljøinformasjonsloven
- Viltloven
- Lov om laksefisk og innlandsfisk mv.
- Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- Lov om kulturminner
- Friluftsløven
- Jordloven
- Folkehelseloven
- Vegloven
- Lov om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag
- Brann- og eksplosjonsvernloven
- Matloven
- Skogbruksloven
- Luftfartsloven

3.2 Forskrifter

Føringer i de følgende forskriftene er gjeldende for utbyggingsprosjektet.

- Forskrift om rammer for vannforvaltningen
- Avfallsforskriften
- Forurensningsforskriften
- Internkontrollforskriften
- Byggeforskriften
- Byggherreforskriften
- Forskrift om landtransport av farlig gods
- Forskrift om elektriske forsyningsanlegg

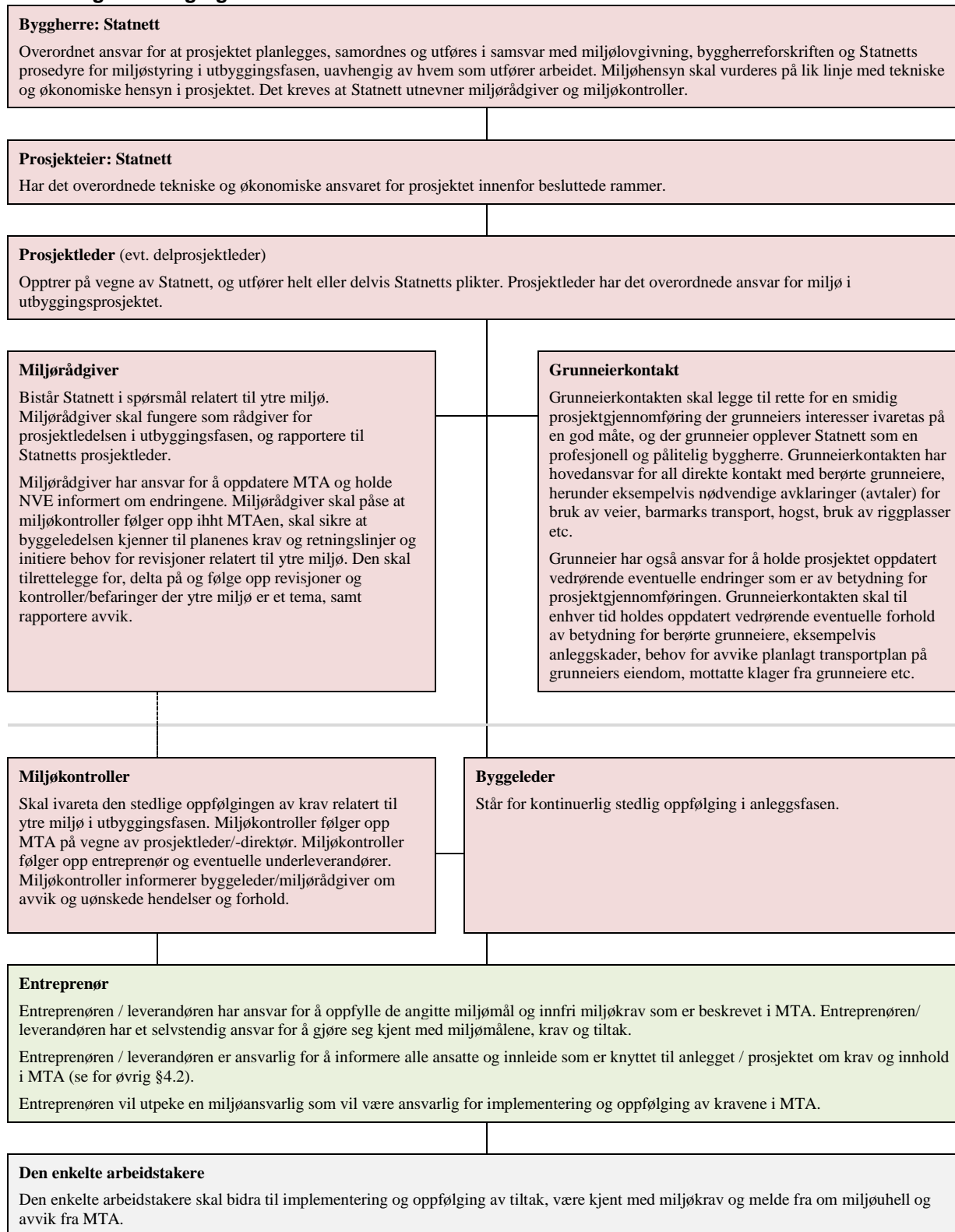
3.3 Miljøpolicy og -mål

Natur og miljø skal vektlegges på linje med funksjonelle, tekniske og økonomiske hensyn (Statnetts miljøstrategi, 2009). Miljøoppfølging er en integrert del av Statnetts kvalitetssikringssystem som er sertifisert iht. PAS55, og miljøsertifisering iht NS-EN 14001.

MTAen er utarbeidet på bakgrunn av Statnetts prosedyre for miljøstyring i utbyggingsfasen.

4. MILJØSTYRING I PROSJEKTET

4.1 Organisering og ansvar

4.2 Implementering, oppfølging og rapportering

Både Statnett og entreprenøren er ansvarlig for at MTAen implementeres og følges opp. Kravene i MTA skal implementeres gjennom god miljøstyring i prosjektet.

- Entreprenøren plikter å gjøre seg kjent med og følge norske lover og forskrifter av relevans for utbyggingsprosjektet
- Entreprenøren skal utpeke en miljøansvarlig som skal ha det daglige ansvaret for ytre miljø og se til at det blir utført i henhold til krav og beskrevne rutiner og prosedyrer
- Entreprenøren skal sikre seg at alle krav i MTAen implementeres, oppfylles og dokumenteres. Entreprenøren har et selvstendig ansvar for å gjøre seg kjent med miljømålene, krav og tiltak
- Entreprenøren skal sikre at alle som arbeider på prosjektet, inkludert underleverandører, er kjent med krav i MTA og at dette dokumenteres
- I byggemøter mellom Statnett/byggeledelse og entreprenør/leverandør skal ytre miljø være et fast punkt på dagsorden. Ytre miljø skal være en del av verneunder på anlegget
- MTA vil bli fulgt opp som en del av kontrakten. Rapportering skal skje i månedsrapporten. Rapportering skal som et minimum inkludere avvik fra MTAen, produsert avfallsmengde fordelt på fraksjoner og oversikt over miljøfarlige væsker som finnes/brukes på anlegget
- Entreprenør / leverandør skal gjennomføre og dokumentere egne kontrollrunder for ytre miljø
- Statnett kan foreta egne stikkprøvekontroller og/eller kontrollrunder. Prosjektet vil kunne bli underlagt intern og ekstern miljørevisjon. Kontrollene utføres av miljørådgiver og/eller miljøkontroller, evt. andre som Statnett utpeker til dette

4.3 Avvik og sanksjoner

- Entreprenøren skal etablere og implementere et avvikshåndteringssystem for ytre miljø på lik linje med HMS- og SHA-plan, slik at eventuelle avvik og uønskede hendelser rapporteres og dokumenteres, jf Statnetts prosedyre for behandling av avvik og uønskede hendelser. Systemet skal sørge for at tiltak iverksettes for å redusere sannsynlighet for at hendelsene skjer igjen.
- Ved avvik fra MTAen eller brudd på lover eller forskrifter skal entreprenøren melde fra umiddelbart til Statnett. Dette skal skje gjennom avviksmelding. Årsaken til avvik skal kartlegges og eventuelle avbøtende tiltak foreslås. Etablerte tiltak skal implementeres i revisjon av MTAen
- Statnett skal sørge for at alle avvik registreres i Statnett sitt avvikshåndteringssystem
- Statnett har ansvar for varsling av NVEs miljøtilsyn og andre berørte myndigheter og parter ved avvik fra MTAen
- Statnett og entreprenøren har myndighet til å stanse anleggsarbeid dersom; arbeid ikke foregår i henhold til MTAen, det oppdages en vesentlig risiko for ytre miljø eller hvor værforhold vil kunne føre til en økt risiko for akutt forurensning. Arbeid skal først igangsettes igjen etter at risikoen er tilstrekkelig vurdert og er akseptabel

- Statnett forbeholder seg retten til å bruke sanksjoner ved avvik eller der avvik ikke behandles i henhold til avtalte rutiner (ref. krav i HMS-dokumentet)

4.4 Dokumentkontroll

MTA-plan er et levende dokument og skal revideres ved behov, blant annet ved endringer i arbeidsomfang, eventuelle nye krav og pålegg eller basert på erfaring fra arbeidet.

- Statnett har ansvar for å informere entreprenøren om revisjoner av MTAen og eventuelt varsling til NVE, berørte grunneiere og kommuner før endringene iverksettes
- Entreprenøren er ansvarlig for å informere underleverandører om revisjoner, og for at underleverandørene etterkommer bestemmelsene i MTAen
- Arbeid kan ikke utføres i strid med godkjent MTA. Dersom entreprenøren ser behov for endringer i MTAen skal Statnett varsles umiddelbart. Statnett skal deretter vurdere om endringen er ønskelig. Dersom endringen er ønskelig skal Statnett søke å oppnå nødvendige tillatelser fra relevante myndigheter og berørte grunneiere. Statnett har ikke noe ansvar overfor entreprenøren dersom tillatelse ikke blir gitt eller at tillatelsen blir gitt senere enn ønsket

4.5 Kommunikasjon og varslingsrutiner

Regelmessig kommunikasjon med berørte er vesentlig for vellykket anleggsarbeid.

- Statnett har ansvar for å sørge for informasjonsflyt til myndigheter, naboer og andre berørte, og lokalbefolkning for øvrig. Dette gjelder både før, under og etter anleggsarbeid. Grunneierkontakt hos Statnett skal være hovedkontakt mot grunneiere
- Kommunikasjon skal skje i henhold til Statnett sin varslingsplan for prosjektet
- Statnett skal sørge for at kontaktliste og grunneieroversikt holdes oppdatert

4.5.1 Varsling og kommunikasjonskanaler

- Statnett skal varsle berørt kommune, NVE og naboer når anleggsarbeidet starter opp, og når anleggsarbeidet er avsluttet
- Statnett skal sørge for at gjeldende versjon av MTA ligger tilgjengelig på www.statnett.no i tillegg til en kort oppsummering av prosjektet / anleggsarbeid og en indikativ fremdriftsplan
- Statnett skal utarbeide en skiltplan før anleggsstart og skal sette opp informasjonstavler på sentrale plasser ved stasjonsområdet, Konkrete restriksjoner for ferdsel eller farer skal merkes med informasjonstavler

4.5.2 Kontaktinformasjon

Statnett sine hovedkontaktpersoner for anleggsarbeid er:

Byggeleder Halvor Vassbø

Tlf. 906 45 065

E-post: halvor.vassbo@ramboll.no

Miljørådgiver Kai Nybakk

Tlf. 990 26 688

E-post: kai.nybakk@statnett.no

Grunneierkontakt Bjarte Skipevåg

Tlf. 40 40 63 05

E-post: bjarte.skipevag@statnett.no

Miljøkontroller Ivar Tangeraaas

Tlf. 99 27 09 54

E-post: ivar.tangeraas@statnett.no

Akutt forurensning / utslipp	110
Ved akutt forurensning eller utslipp skal Redningsentralen / brannvesen kontaktes umiddelbart.	

5. KRAV TIL ANLEGG SARBEID

Dette kapitlet angir krav knyttet til anleggsplanlegging og -gjennomføring, blant annet kontroll av anleggsplass, transport og ferdigstilling av anleggsarbeid. Krav gjelder hele anleggsområdet med mindre det presiseres annet.

5.1 Anleggsområder

5.1.1 Generelt

Anleggsområdet ligger innenfor sikringssone 3 for grunnvannskilden til Sauda kommune. Det er forbud mot uttak av masser i området.

- Eventuell deponering av masse krever tillatelse Sauda kommune
- Anleggsaktiviteter skal kun foregå innenfor Statnetts eiendom, med mindre annet er avtalt

5.1.2 Riggområder og materiallager

- Det er avsatt arealer til riggområder og grus-/steinlager, disse vist som riggområder på MTA-kart
- Riggområdene/lager skal etableres med følgende forutsetninger:
 - Riggområdene/materiallageret skal opparbeides med grusdekke
 - Entreprenøren skal sørge for en myk overgang til naturlig terreng på arealer som skal etableres som permanente arealer
 - Ved avdekkingen skal overflatelaget med vegetasjon mellomlagres for bruk i istandsetting. Ved ferdigstilling av anleggsarbeid skal riggplassene ryddes og settes i stand etter nærmere avtale med Statnett (se kap.5.7)
- Entreprenøren skal merke arealene til angitte riggplasser og deponier i terrenget.

5.1.3 Deponier

- Det er avsatt arealer til deponi, disse vises på MTA-kart
- Toppmasse skal legges i ranker rundt området, evt. i lokalt deponi inn på stasjonen. Toppmassene brukes til istandsetting av anleggsområdene.
- Det skal revegeteres etter endt bruk med stedegen vegetasjon. Revegeteringstiltak skal avklares med Statnetts miljørådgiver

5.2 Transport

- All transport skal foregå så skånsomt som mulig for omgivelsene, og ikke medføre vesentlig fare for ferdsel i området
- Entreprenøren er ansvarlig for skade på transportveier og terreng på grunn av transportaktiviteter. Skade skal utbedres umiddelbart og dokumenteres

5.2.1 Trafikksikkerhet

- Entreprenøren skal i samråd med Statnett utarbeide en plan for skilting/varsling inn til anleggsområdet

5.3 Forurensningskontroll

- Entreprenøren skal utføre anleggsarbeid slik at forurensning av grunn eller vann unngås. Dersom det er behov for midlertidig utslippstillatelse plikter entreprenør å innhente nødvendige tillatelser til dette. Statnett skal varsles om behov for utslippstillatelse før det søkes

5.3.1 Bruk av anleggsmaskiner og kjøretøy

- Entreprenøren skal sikre at maskiner og kjøretøy som benyttes ikke lekker olje eller drivstoff
- Anleggsmaskiner skal bruke biologisk nedbrytbar oljeprodukter, eksempelvis hydraulikkolje og smøreljer. Dokumentasjon på oljeprodukter som brukes skal kunne fremlegges

5.3.2 Lagring og håndtering av oljeprodukter og kjemikalier

- Lagring og påfylling av drivstoff og olje skal skje i henhold til en forenklet risikovurdering for å unngå utslipp. Ved usikkerhet om risikoen, skal miljøkontrolleren kontaktes. Begrepet "tank" benyttes for alle beholdere av drivstoff, olje og kjemikalier, som f.eks. tank, fat eller kanne
 - Tank skal lagres på tett underlag hvor lekkasje og søl kan samles opp
 - Tank skal plasseres synlig og slik at fare for påkjørsel minimiseres
 - Tank skal stå støtt med minimal fare for velt
 - Området rundt tank skal holdes ryddig
 - Tank skal plasseres slik at det er minimal fare for avrenning til vann. Som hovedregel skal lagring/påfylling finne sted minimum 10 m fra vann, bekk og vassdrag
 - Tank skal være låst / lagres låst når det ikke er under tilsyn
 - Påfylling skal foregå under oppsyn
 - Påfylling skal skje på underlag hvor søl og lekkasje kan samles opp
 - Tank, inkludert løfteutstyr, skal være i god stand og uten skader. Tank dekket av ADR-sertifisering skal ha en gyldig godkjenning for periodisk kontroll og godkjenning skal merkes tydelig på tanken. For mindre tanker ikke dekket av ADR-sertifisering, skal tankene være beregnet for formålet
 - Tank skal merkes tydelig med faresymboler (særlig brann- og eksplosjonsfare), godsmerking og evt. stablemerking
 - Det skal være tilstrekkelig beredskapsutstyr for å samle opp evt. søl eller lekkasje. Beredskapsutstyr skal være lett tilgjengelig, skiltet og anleggsarbeidere skal være kjent med bruk av utstyret
 - Transport av drivstoff, oljeprodukter og kjemikalier skal foregå iht. forskrift av 1.april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods
 - Det er ikke tillatt med røyking, åpen ild eller bruk av vinkelslipere nærmere enn 10 m fra tanker
- Søl/lekkasje av olje/drivstoff skal samles opp umiddelbar og området rengjøres. Dette i henhold til beredskapsplan
 - Ved utslipp og søl skal arbeidet som forårsaket utslipp stanses
 - Absorberende materiale skal brukes for å begrense utslipp. Brukte absorberende materialer og forurenset grunn skal leveres til godkjent mottak

- Ved utslipp og søl skal Statnett varsles. Ved større utslipp skal kommunen og Redningssentralen også kontaktes (tlf 110)
- Tilstrekkelig absorbentmaterialer skal være tilgjengelig på anleggsmaskiner og ved lagringstank(er) for å kunne håndtere et uhell. Alle anleggsarbeidere skal være kjent med bruk av beredskapsutstyr
- Entreprenøren skal vurdere alternativer til miljøskadelige stoffer i henhold til Produktkontrolloven. Vurderingen skal kunne dokumenteres
- Entreprenøren skal sørge for at oppdatert oversikt der lagerbeholdning og forbruk av miljøfarlige væsker og materiell fremgår er tilgjengelig. Entreprenør plikter å ha et oversiktlig stoffkartotek med datablad over de kjemikaliene som er i bruk på anlegget. Oversikt over lagerbeholdning og forbruk av miljøfarlige væsker og materiell rapporteres sammen med entreprisens månedsrapport til byggherre

5.3.3 Håndtering av avrenning / vann

- Entreprenøren skal utarbeide en plan for håndtering av vann og avløp.
- Entreprenørens plan for håndtering av vann og avløp skal fremlegges for kommunen før anleggsstart
- Entreprenørens risikovurderinger skal omfatte faren for forurensning fra overflateavrenning. Hvilke vurderinger som er gjort skal kunne fremlegges skriftlig
- Eventuelt pumpevann fra byggegrøp o.l. skal ledes til kummer for overvann. Dersom pumpevannet inneholder oljesøl eller annen forurensning av betydning skal entreprenør iverksette nødvendige tiltak for å hindre utslipp til grunn eller vann og vassdrag
- Dersom innholdet av suspendert stoff (SS) er for høyt for avløpsnett, må vannet renses før det ledes inn i kummer for overvann

5.3.4 Beskyttelse av drikkevann

- Det ligger en drikkevannskilde sør for stasjonsanlegget. Drikkevannskilden med restriksjonszoner er vist på MTA-kart. Entreprenøren skal sørge for at anleggsarbeid ikke fører til forurensning av kilden eller endring i vannmengde
- Entreprenørens risikovurderinger skal omfatte forhold knyttet til forurensning av drikkevannskilden. Hvilke vurderinger som er gjort skal dokumenteres skriftlig
- All avrenning fra anleggsområdet som kan medføre fare for forurensning av drikkevannskilden, og som ikke kan ledes til ledningsnett for overvann, skal renses før det slippes ut
- Ved lekkasje av olje/kjemikalier skal entreprenør umiddelbart stoppe lekkasjen og, i dialog med miljøkontrolleren, foreta en faglig vurdering av om lekkasjen kan ha konsekvenser for drikkevannskvaliteten.
- Miljørådgiver varsler kommunen ved behov

5.3.5 Kontroll og håndtering av avfall / avløp

Det er gjennomført en miljøkartlegging av tilfluksrom og lagerbygg som skal rives [SWECO. 2015. Miljøsaneringsbeskrivelse Saud transformatorstasjon (dok.id.:174648-245-00)]. Det er påvist farlig avfall og EE-avfall i byggverkene.

- Entreprenøren skal utarbeide en avfallsplan i henhold til avfallsforskriften. Sentralt i dette er klassifisering og beregninger av forventet avfall (mengde og type avfallsfraksjoner), og dokumentasjon av faktisk avfallsmengde, transporter og mottakssted. Avfallsplanen skal forelegges byggherre før anleggsstart. Sluttrapport skal leveres byggherre etter at arbeidet er avsluttet
- Miljøsaneringen skal utføres av firma som har godkjenning for den aktuelle typen sanering
- Entreprenøren skal kunne fremlegge kvittering for levert avfall, samt deklarasjon for farlig avfall
- Alt avfall skal:
 - Lagres og håndteres på en forsvarlig måte
 - Fjernes fra anleggsplassen etter at arbeid i området avsluttes
 - Sorteres og leveres godkjent mottak
 - Ikke brennes eller graves ned. Dette gjelder også papir og trematerialer
- Alle anleggsområder skal holdes ryddig til enhver tid
- Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall, og skal lagres i låste spesialtilpassede containere, godkjent for formålet. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes
- Vasking av betongbiler er ikke tillatt på anleggsområdet eller innenfor restriksjonssonene til drikkevannskilden. Det er ikke tillatt å tømme betongrester inne på anleggsområdet
- Betong og murverk skal leveres til godkjent mottak
- Utslipp av kloakk og/eller spillvann er ikke tillatt. Entreprenøren skal sørge for lukket sanitærløsning (tett tank). Sanitæravfall skal leveres til godkjent mottak

5.4 Støy

- Anleggsarbeidet skal foregå mellom 07.00 og 19.00 mandag til lørdag. Skriftlig søknad om å få arbeide utenfor dette tidsrommet skal sendes Statnett i god tid før arbeidet skal starte
- Arbeid som innebærer sprengning eller særlig støyende aktiviteter ut over normal virksomhet, skal varsles Statnett senest 1 uke i forkant slik at beboere og andre berørte i området kan varsles
- Entreprenøren er ansvarlig for å oppfylle anbefalte grenseverdier for støy i «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging – 2012» (T-1442) under anleggsarbeidene. Entreprenøren skal utarbeide en plan for støyreducerende tiltak for å begrense støy til boligene sørvest for stasjonen under anleggsarbeid
- Særlig støyende aktivitet på stasjonsområdet (pigging, sprenging, steinknusing ol.) skal bare foregå mellom kl. 07.00 og 19.00 mandag til fredag, med mindre annet er avklart med Statnett

- Transport av stein til deponiet øst for stasjonen skal bare foregå mellom kl. 07.00 og 19.00 mandag til fredag, med mindre annet er avklart med Statnett. Entreprenøren skal i samråd med byggherre vurdere behov for tiltak mot de nærmeste boligene

5.5 Luftforurensning

- Det skal gjøres en risikovurdering for transport av og montering av det gassisolerte bryteranlegget
- Basert på risikovurderingen skal det lages en beredskapsplan for håndtering av evt. uønskede hendelser

5.6 Hensyn til omgivelsene

5.6.1 Kulturminner

- Dersom entreprenøren under anleggsarbeid støter på ukjente kulturminner, plikter han å stanse arbeidet straks og umiddelbart varsle Statnett, som igjen varsler kulturminnemyndighetene

5.6.2 Landbruk

- Ved bruk av anleggsmaskiner som kommer fra utlandet eller områder med f.eks. floghavre, skal disse være rengjort før de kommer til området og tas i bruk for å unngå spredning av fremmede arter, sykdommer mm
- Det skal vises hensyn til dyr på beite, innmarksområder og inngjerdet beite. Anleggsområder skal sikres forsvarlig slik det ikke oppstår skade på husdyr eller vilt.
- Grunder skal lukkes etter passering og holdes lukket
- Eventuelle skader på husdyrgjerder eller innhegninger skal repareres umiddelbart og eier varsles

5.6.3 Boområder og befolkning

- Entreprenøren skal iverksettes tiltak for å redusere støv i områder nær bebyggelse, dette kan være i form av vanning/salting av veier og anleggsplasser.
- Sikre allmenheten mest mulig fri ferdsel på etablerte stier og veier i området.

5.7 Istandsetting og ferdigstilling

- Statnett sin Håndbok i terrengbehandling gir prinsippene for istandsetting og landskapstilpasning (dok.nr. IFS 2013554)
- Ved grunnarbeid skal toppmasse med overflatelaget med vekstmateriale og underlagsmasse fjernes og mellomlagres hver for seg for bruk i avslutningen av anleggsvirksomheten
- Så snart anleggsarbeidet er avsluttet skal terrenginngrep istandsettes for så raskt som mulig å få revegetert området. Revegeteringstiltak skal avklares med Statnetts miljørådgiver
- Det skal ikke benyttes fremmede frø eller planter til revegetering

5.8 Beredskapsplanlegging

MTAen stiller en rekke krav for å begrense risiko for skade på ytre miljø og ulempe for omgivelser. Utforutsette hendelser kan skje, som for eksempel oljelekkasje, og det stilles derfor krav om utarbeidelse og implementering av en beredskapsplan.

- Statnett skal utarbeide en beredskapsplan og varslingsrutiner iht. reguleringsplanbestemmelsene for grunnvannskilden sør for stasjonen.
- Entreprenøren skal utarbeide en beredskapsplan som ivareta mål og krav i MTAen. Beredskapsplan skal implementeres før anleggsoppstart og inneholder som minimum:
 - Vurdering av risiko knyttet til ulike avvik og uhellssituasjoner
 - Vurdering av behov for beredskapsutstyr/-prosedyrer
 - Informasjon om og oversikt av beredskapsutstyr, plassering og skilting
 - Planen oppdateres basert på erfaring fra avvikssystemet
- Entreprenøren skal sørge for tilstrekkelig beredskapsutstyr på anleggsplassen iht. beredskapsplanen. Utstyr skal være lett tilgjengelig, i god stand og skiltet. Alle anleggsarbeidere skal være kjent med hvor utstyr er og hvordan det brukes

Vedlegg 1. MTA-kart

Statnett dokument ID IFS 2090086